ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
13 листопада 2023 року № 771

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ «КОШАРНИНСЬКИЙ»

2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Кошарнинський» (далі – Заказник) оголошено Постановою Ради Міністрів Української РСР від 29.12.1981 № 646 «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР».

Постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 584 «Про зміну деяких рішень Уряду України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Заказник визначено ландшафтним заказником загальнодержавного значення.

1.2. Заказник загальною площею 120,0 га розташований в межах лісового урочища «Кошарна», між населеними пунктами с. Чорниводи та м. Городок на території Городоцької міської територіальної громади Хмельницького району Хмельницької області і перебуває у користуванні Городоцького спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Горліс» (далі – Землекористувач).

1.3. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

1.4. Територія, оголошена Заказником, не вилучається із користування у Землекористувача, який здійснює в його межах свою діяльність згідно з цим Положенням.

1.5. Землекористувач на території Заказника у своїй діяльності керуються Конституцією України, Земельним кодексом України, Лісовим кодексом України, Водним кодексом України, законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

1.6. Межі Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж Заказника в натурі його межі визначаються відповідно до Проєкту створення Заказника.

1.7. На території Заказника у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.8. Адреса Землекористувача: вул. Грушевського, 7А, м. Городок, Хмельницький район, Хмельницька область, 32000.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Заказник створено з метою збереження природних комплексів Товтрової гряди, збереження та відтворення рослин, занесених до Червоної книги України, лісових насаджень, що мають пізнавальне, освітньо-виховне, естетичне та історико-культурне значення.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

охорона і збереження природних комплексів Товтрової гряди, на якій розташовані рідкісні види рослин, що занесені до Червоної книги України, у тому числі Лілія лісова (Lilium martagon L.) та Зозулині черевички справжні (*Cypripedium calceolus L.*);

розроблення заходів і рекомендацій щодо збереження і відтворення Заказника;

забезпечення охорони території з усіма природними об'єктами, додержання режиму території;

проведення наукових досліджень;

підтримка загального екологічного балансу в регіоні;

поширення еколого-освітніх знань тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті і завданням Заказника, передбачена цим Положенням, і загрожує збереженню природного комплексу, зокрема:

рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності;

полювання;

використання земельних ділянок не за цільовим призначенням;

сінокосіння;

випас худоби та прогін її через територію Заказника, влаштування пасовищ, таборів (загонів) для худоби та пташників;

будь-яке будівництво, що може вплинути на зміну характеру місцевості, ландшафтів і не пов'язане з охороною території Заказника;

розвідувальні, підривні роботи, розробка та видобування всіх видів корисних копалин;

будь-яке порушення ґрунтового покриву та форм рельєфу, окрім влаштування мінералізованих смуг, ремонту існуючих доріг;

меліоративні та будь-які інші роботи, що можуть призвести до зміни гідрологічного режиму території Заказника;

заготівля живиці та другорядних лісових матеріалів (пнів, лубу, кори, деревної зелені);

знищення та суттєва зміна видового складу рослинного покриву, у тому числі розорювання, залісення та залуження ділянок (без відповідних обґрунтувань наукових закладів);

розведення вогнищ, випалювання сухої рослинності або її залишків;

заготівля лісової підстилки, деревних соків, технічної сировини;

збір та заготівля насіння дерев та чагарників, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід;

будь-яке засмічення та забруднення території Заказника, влаштування сміттєзвалищ;

знищення та пошкодження окремих дерев, чагарників, трав'яної рослинності;

натаскування мисливських собак, перебування на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї (крім службових осіб під час виконання ними своїх обов'язків), знаряддями добування тварин та недозволеними до використання;

у період розмноження диких тварин, з 01 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

збирання лікарської, технічної, пряно-ароматичної сировини з дикорослих рослин, їх квітів і плодів, грибів, рідкісних і таких, які підлягають охороні на території Заказника, та занесених до Червоної книги України;

застосування хімічних засобів боротьби зі шкідниками та хворобами рослин і лісу, за винятком окремих випадків, коли є загроза існуючому природному комплексу, що охороняється, відповідно до законодавства;

внесення в ґрунт мінеральних добрив;

зберігання на території Заказника усіх видів пестицидів та агрохімікатів;

турбування, знищення та відлов усіх видів тварин і птахів, пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин, розорення гнізд, нір, барлогів та інших сховищ і жител, збирання яєць, пуху тощо;

усі види діяльності, що можуть призвести до погіршення кормової бази тварин та умов їх існування;

проїзд транспортних засобів (крім доріг загального користування та службових транспортних засобів Землекористувача, оперативних і спеціальних служб);

передача у господарське та будь-яке інше використання земельних ділянок Заказника;

організація таборів, місць відпочинку, стоянок автотранспорту та човнових стоянок;

надання земельних ділянок Заказника під забудову;

інші види діяльності, що можуть призвести до порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цінності природного комплексу, що охороняється, а також такі, які суперечать цілям і завданням, передбаченим законодавством та цим Положенням.

3.2. З дотриманням пункту 3.1. Положення, на території Заказника в установленому порядку дозволяється:

збереження та відтворення природних комплексів та об'єктів Заказника;

використання території в природоохоронних, естетичних, освітньо-виховних, науково-дослідних, рекреаційних та оздоровчих цілях;

рекреаційна діяльність відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України 26.07.2022 № 256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України

12.09.2022 за № 1043/38379;

проведення відновлювальних робіт та здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, обмеженої господарської діяльності.

3.3. Будь-яка інша діяльність на території Заказника, що не передбачена цим Положенням, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та інших вимог природоохоронного законодавства України.

3.4. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих Хмельницькою обласною державною адміністрацією у межах лімітів, затверджених Міндовкілля.

3.5. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Заказника здійснюється Землекористувачем.

3.6. На Землекористувача у межах Заказника оформлюється охоронне зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Заказник, Землекористувача або його назви, Землекористувач зобов'язаний повідомити Хмельницьку обласну державну адміністрацію з метою переоформлення охоронних зобов'язань.

3.7. Режим території Заказника враховується при розробці проєктно-планувальної та проєктної документації зокрема: генеральних, регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем планування території, землевпорядної документації тощо.

3.8. Для забезпечення необхідного режиму охорони та збереження Заказника, запобігання негативному впливу господарської діяльності навколо Заказника рішенням Хмельницької обласної ради від 26.09.2002 № 17 «Про затвердження положення про охоронні зони заповідних об'єктів» встановлено охоронну зону 150 метрів.

3.9. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.10. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порушення режиму території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством України.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Заказника проводиться відповідно до законодавства України.

Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та біорізноманіття **Едуард АРУСТАМЯН**